

«SLOVENE» velja
 po pošti na vse strani Jugoslavije in v Ljubljani:
 za celo leto naprej . . . K 240.—
 za pol leta 120.—
 za četiri leta 60.—
 za en mesec 20.—
 Za inozemstvo celoletno K 40.—
Sobotna izdaja:
 za celo leto K 40.—
 za inozemstvo 55.—

SLOVENE

Inserati:
 Enostopna pettirveta (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po K 6.—
 poslana itd. po K 9.—
 Pri večjem naročilu popust.
 Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
 Izhaja vsak dan izvenredno ponedeljka in dneva po prazniku ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. tel. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaševanje, avstr. in češke 24.797, ogr. 23.511, bosn.-herc. 7563.

Dr. H.

Nove žrtve kapitalizma.

Pariška mirovna konferenca nam je ustanovila Zvezo narodov, koje glavna naloga bi morala biti, da skrbi za mir med narodi in da izvede razoroženje. Toda Severno-ameriške države niso hotele pristopiti k Zvezi in čeprav so Francozi in Angleži skrbeli, da Zveza ni ostala samo na papirju, temveč se je začela tudi posvetovati, vendar je bil navzlic temu vsakdo prepričan, da ostane Zveza narodov tako dolgo mrtvorjeno dete, dokler ne pristopijo k Zvezi tudi Severnoameriške zvezne države. Danes je jasno, da Severnoameriške zvezne države ne bodo prišle v Ženevo, kjer je sedež Zveze narodov, kajti one pozivajo ta mesec velesile in druge interesirane države na ameriško konferenco za razoroženje, ki bi se naj na jesen vršila v Washingtonu in ki bi imela še drugo važno nalogo, da donese razdelitev Daljnega Iztoka v interesne sfere ameriških, japonskih in angleških imperialističnih krogov. Za Evropo se Severna Amerika desintezira, njo prepušča francosko-militarizmu in angleškemu kapitalu, da jo ozdravi, kakor jo znata in moreta.

Severnoameriške zvezne države hočejo urediti vprašanja v Tihem morju. Še ni dolgo, da je druga velesila hotela urediti vprašanja na Daljnem Iztoku, to je bila Rusija. A zadela je ob tak odpor, da se je sama stresla v svojih temeljih. Japan je branil Iztok, ker Japan je danes Iztok. Za to je pravilno zamišljena severno ameriška ideja o razoroževanju. Ako se z Japanom ne more najti aranžma, potem so priprave za washingtonsko konferenco le priprave za grupacijo vesil in interesiranih držav za gigantski dvoboj med Ameriko in Japanom, obenem med belim in žoltim plemenom.

Kaj išče Severna Amerika ob Tihem oceanu? Išče petrolej za svojo industrijo in odjemalce za svoje produkte. Rockefeller ima nafta-vrelce že v Tschili in Schansi, a Morgan gradi železnico Niutschwang—Saigun ob Amuru. Tehnični progres nam vsaki dan bolj jasno kaže, da bo premog bodočnosti — olje, petrolej, Stara in dalekovidna Anglija se v svetovni vojski ni borila za Wilsonove ideale, ampak za Bagdad, za petrolejske vrelce, za žito in za trg v Mezopotamiji, za premoč ob Indijskem oceanu. Angleški imperij se razteza od Kapstadta preko Kaira do Perzijskega zaliva, tako da bi se indijski ocean mogel zvati tudi Britansko morje. Amerika ima petrolejske vrelce v Mehiki, a oni še niso v rokah severnoameriškega kapitala, čeprav se bje za nje ljut boj med kapitalisti. In z mehikanskimi petrolejskimi vrelci bi Severna Amerika še ne bila saturirana, njen pogled pada dalje, pada na istočno Azijo, na ogromni kompleks kitajske države. Tam je dovolj petroleja, a tudi dovolj velik trg za ameriško industrijo.

Proti Angliji skuša nastopati boljše-viška Rusija. Ljening prav dobro ve, da mu je treba spuntati vse narode in zemlje do perzijskega zaliva, ako hoče Anglijo zadeti smrtonovarno. Toda Ljening ima za seboj bolno Rusijo, ki se mora prej konsolidirati, bodisi v socialističnem ali starokapitalističnem smislu, predno hoče uspešno izvajati tako velike poteze. Vendar ne dvomimo, da je Ljening s svojim protiangleškim načrtom indikator bodoče ruske zunanje politike.

Bolj nevarnega tekmeča ima proti svojemu kapitalističnemu imperializmu Severna Amerika. Isto kar želi Amerika želi tudi Japan, Kitajska je edino mogoče torišče japonske ekstenzivne politike. Njemu je raditega washingtonska konferenca skrajno neljuba, kajti v Washingtonu nima ničesar dobiti, ampak le zgubiti. Te dni menda nihče toliko ne obžaluje, da leži Rusija ob tleh kakor Japan, kajti imel bi na njej dobrega, kar najmanj nevarnega druga. Toda na kojoj stran se bo nagnila Anglija in vse one evropske države, ki posedujejo svoje kolonije v Tihem oceanu? Če bi Evropa ne dobi od Amerike iste področja, ki bi jo trebala in ki jo zahteva,

vendar se cela Evropa trese pred ameriškim kapitalom. Japonski izgledi niso najboljši.

Kapitalizem, ameriški, japonski in angleški, je torej na potu, da znova vzemirja svet in ga spravlja v nevarnost novega krvoprelitja. Kako majhni so ob takih pogledih naši social in policajdemokraci, ki kričijo: Klerikalizem je naš sovražnik! Ne, kapitalizem je največji sovražnik nas vseh, krvoses malih in velikih narodov po celem svetu. A socialna preuredba v smis-

lu krščanskih principov je edina, ki more človeštvo rešiti propasti. Za to je treba krščanskemu socializmu novega poleta in nove propagande. A začeti je, to velja za vsak krščanski narod, pri sebi doma. Smrt krvosesu kapitalizmu, življenje narodom!

Za narode je ista nesreča, ali zmaga ameriški ali koji drugi kapital. To smo videli v Evropi. Vsi narodi so kaznovani po vojski, premagani in zmagovalci. Le kapitalisti, nekaj posameznikov, so srečni in zadovoljni.

Pogreb Milorada Draškovića.

Belgrad, 24. julija. Pogrebnege spreveda pokojnega ministra Milorada Draškovića so pričakovale ogromne množice naroda na vseh ulicah, po katerih se je pomikal. Med njimi niso bili samo Belgrajčani, temveč tudi seljaki, ki so prišli iz okolice in drugih okrajev. Potem, ko so ob 9. uri 13 min. prinesli krsto iz Oficirskega doma ministri dr. Kumanudi, Pribičević, dr. Kukovec, dr. Krizman in nekateri poslanci ter postavili krsto na lafeto, je godba zaigrala Chopinovo žalobno koračnico. Ob tej priliki se je poslovil od pokojnika polkovnik Dragotin Grozić, šef generalnega štaba vojnega ministrstva, v imenu celokupne vojske in mornarice.

Sprevod je nato krenil po ulicah po določenem programu. Spredej so nesli križ in žito, nato 120 vencev, redove pokojnika, zatem je korakala vojska z godbo, sledila so pevška društva s svojimi zastavami, dijaki, duhovščina (28 svečnikov, 4 dijakoni in episkop Hilarij Zadonić). Za duhovščino je prišel voz s pokojnikom, za njim so šli kraljevska vlada, poslanci, predsednik in člani državnega sveta, predsednik in člani kraljevskega sodišča, predsednik in člani glavne hontrole, zastopniki sednik in člani glavne kontrole, zastopniki akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu, rektorji in profesorji belgrajskega vseučilišča, odposlanstvi zagrebškega in ljubljanskega vseučilišča, uradniki ministrstva za notranje stvari, predsednik občine mesta Belgrada, častniški zbor, načelniki in šefi oddelkov vseh ministrstev, uradniki ostalih oblasti, zastopniki in odposlanci raznih društev, uradništvo in meščani. Za njimi je korakal oddelek vojaštva z godbo in baterija topov.

Truplo pokojnega ministra Draškovića so prinesli v cerkev poslanci in ministri na razpoložanju. Opijelo (zadušnica) se je pričelo ob 9. uri 45 min. z obredi biskupa Hilarija, ki mu je asistiral 28 svečnikov. Opijelu je prisostvoval tudi Nj. Vis. princ Gjorgje v uniformi majorja z genera-

lom Hadžičem. Navzoči so bili tudi ves diplomatski zbor z vojaškimi atašaji, zastopniki vseh belgrajskih korporacij in zastopniki vojaških enot belgrajske posadke. Po končanem obredu se je poslovil od pokojnika episkop Hilarij v imenu vzhodne cerkve. V imenu kraljevske vlade se je poslovil od pokojnika minister dr. Kumanudi. V imenu demokratskega kluba je govoril Ljuba Davidović. Za tem se je poslovil od pokojnika v imenu parlamenta dr. Janjić. Nato se je poslovil v imenu radikalnega kluba Marko Gjurišić. Po govorih je izrazil svoje sočutje pokojnikovi družini episkop Hilarij, za njim pokojnikovi soprogi min. predsednik Nikola Pašić ter ostali ministri in njegovi prijatelji. Nato so izjavili svoje sožalje pokojnikovi družini tudi vsi inozemski zastopniki za svoje osebe.

Iz cerkve so prenesli krsto s pokojnikovim truplom na voz načelniki ministrstva za notranje stvari in šefi pokrajinskih oddelkov za notranje stvari. Sprevod je krenil ob 11. uri 15 min. izpred cerkve do pokopališča. Na prvem vogalu ulice Kralja Petra so izkazali pokojniku čast srbski častniki izpred vojne v macedonskih bojih z besedami: »Slava padlemu Draškoviću!« Pred vseučiliščem se je v imenu akademske omladine poslovil od pokojnika absolvirani jurist g. Raić. Na T razliah se je poslovil od pokojnika v imenu občine mesta Belgrada predsednik Dobra Mitrović. V imenu invalidov se je poslovil podpredsednik invalidskega udruženja Nedić. Na pokopališču je prvi govoril bivši ban dr. Tomljenović v imenu Hrvatov. Za njim minister za kmetijstvo Ivan Pucelj v imenu Slovencev. V imenu pokojnikovih volivcev odvetnik iz Milanovca, Tihomir Mehin, in končno pokojnikov tovariš in prijatelj naš opravnik v Budimpešti Milojević. Po tem govoru so krsto spustili v grob. Pokojniku se je izkazala poslednja čast, izpaljeni so bili strelji iz baterije topov. Pogrebna svečanost se je končala ob 13. uri.

Tretja internacionala.

Kongres III. internacionala se je končal s popolno zmago Ljeningovih nazorov. Voditelja skrajne komunistične levice, Trockij in znana madam Kolontajeva, sta se morala v vseh glavnih točkah udati. Predsednik izvršilnega odbora III. internacionala ostane Zinovjev, ki spretno lavira

med Ljeningom in Trockim in se skrbno ogiblje odkritega konflikta z Ljeningom. Ljening in njegovi prijatelji izdelujejo širokopotezni program, ki znači v bistvu povrat h kapitalističnemu proizvodstvu pod kontrolo države, oziroma k državnemu socializmu.

Japonska se približuje Rusiji.

Od našega inozemskega poročevalca.

Japonska je sicer sprejela povabilo Zedinjenih držav Severne Amerike na washingtonsko konferenco, na kateri naj bi se določile v sporazumu z Anglijo in Francijo skupne smernice glede politike velesil na Daljnem Vzhodu, obenem pa skuša svojo pozicijo izboljšati s tem, da se približuje Rusiji. Medtem ko je predsednik Harding v zelo energični obliki odklonil vsako zvezo s sovjetsko vlado v Moskvi, si hoče Japonska pridobiti naklonjenost Rusije. Sklenila je pogodbo z daljnjevzhodno rusko republiko v Čiti, glasom katere si je Japonska zagotovila eksploatacijo rud, kot protikoncesijo pa je Japonska pustila popolnoma na cedilu monarhističnega generala Semjonova in njegovega tovariša barona Ungerna, ki je organizoval protiboljševiške čete v Mongoliji in je užival dozdaj protekcijo Japoncev. Japonska je celo pripravljena odpoklicati svojo

armado iz Poamurja in Primorja. S tem bi Japonska izvila Ameriki iz rok najboljše orožje, ki jo le-ta izrablja proti Japonski, češ da si hoče zavojevati Sibirijo.

Kar pa se tiče japonskih gospodarskih pridobitev v daljnjevzhodni ruski republici, ne more Amerika veliko protestirati, ker je znani Vanderlip od čitske republike kupil 40.000 kvadratnih milj ozemlja na Kamčatki in tako ameriškim akcijskim družbam zagotovil neizčrpna gozdna bogastva zlasti za produkcijo papirja, zraven tega pa je s tem dana možnost, da Amerika s časom severno od Vladivostoka ustvari bazo za svoje brodoge. Zato se Japonska ne bo zelo ustrašila, ako bo Amerika zahtevala popolno evakuacijo Daljnjegega vzhoda. Amerikanci, kakor znano, zahtevajo, naj se razveljavi separatna pogodba, ki se je med vojno sklenila med baronom Iski in Lansingom in ki priznava

posebne pravice Japonske na Kitajskem in v Sibiriji, zato pa Japonci zdaj zahtevajo, da se razveljavi Vanderlipova pogodba s Čito.

Nekateri japonski listi grede celo tako daleč, da naglašajo nujno potrebo, da se na washingtonsko konferenco povabi tudi Rusija kot glavni interesent! Kakor se vidi, japonski državniki spričo ameriškega načrta niso izgubili glave in hočejo v Washingtonu izigrati nasproti Ameriki rusko karto.

Naš finančni položaj.

V nedeljo smo čitali v borznih poročilih, da notira naša krona (deviza Zagreb) na curiški borzi 3 franka 65 centimov. Z drugimi besedami: Naša krona je »dosegla« svoj najnižji nivo, odkar jo notirajo na švicarskih nevtralnih borzah v obliki zagrebške devize.

Ta nizka številka mora navdati s strahom vsakega mislečega človeka, kateremu je še nekaj mar ne samo njegov lastni žep, ampak tudi dobrobit države. Če je država revna, so državljani še vedno lahko bogati, kakor nam to dokazuje milijardni letni deficit v državnem proračunu Nemške Avstrije in na drugi strani milijardna premoženja Dunajčanov. Če so pa državljani revni, mora biti revna tudi država in to je zlo, veliko zlo in obenem tudi velika nevarnost za ohranitev reda in miru v državi, čegar najsolidnejša podlaga je zadovoljnost in ugodno materijelno stanje državljanov. Zato nas ta številka 3,65, navdaja z odkritosrčno skrbjo za bodočnost in naloga javnosti je, da napne vse sile, da najde in odpravi vzroke neizogibni finančni nesreči, ki ogroža državo, če se ta usodna devaluacija pravočasno ne zaustavi.

Danes je prišla zelo v modo neka nova finančna veda, ki med drugim uči, da je prenašlo izboljšanje valute v narodnogospodarskem oziru škodljivo izvozu domačega blaga zaradi prevelike konkurenčne možnosti tujih držav. Kolikor nižja je vrednost kakega denarja, toliko lažje se iz tiste dežele prodaja blago v inostranstvo, in velik izvoz je za državo dobrota. Ta teorija je navidezno jako lepa, samo eno veliko napako ima, da je — dunajska! Ne da hočemo s tem reči, da je slaba sama na sebi; to ne. Za Dunaj in za Nemško Avstrijo je v gotovih ozirih naravnost briljantna in genialno zasnovana. Avstrijci bi morali plačati vojno odškodnino. Kaj so naredili, da se sitnostim neprijetnega plačevanja izognejo? Napravili so posameznike za bogate, državo pa (na papirju) za bankerotno in danes se smejejo celemu svetu in pravijo »nimamo!« A ne samo to — oni celo groze, da se priklopijo k Nemčiji, če antanta nji m ne da denarja, kamoli, da bi oni kaj plačevali! Ta manever se jim je sijajno posrečil s pomočjo nizke valute. Nemško-avstrijska industrija dela ceneje kakor vsaka druga, čeprav plačuje surovine v inozemstvu po istih cenah kakor njeni sosedje, in sicer zato, ker avstrijskega delavca redi država s tiskanjem novih bankovcev in z ogromnimi doplačili na kruh in mast i. t. d., našim in drugim delavcem pa država ne doplačuje nič!

Po nemško-avstrijskem vzoru, ki je za Dunaj v danih razmerah edino rešilen, naša država ne sme in ne more uravnati svojih financ. Res da smo mi v prvi vrsti agrikulturna država z razmeroma obsežnim izvozom poljskih pridelkov; ne smemo pa pozabiti, da potrebujemo sedaj in bomo potrebovali še dolgo let ogromen industrijski uvoz, čedar cena in vrednost je znatno višja kakor vrednost izvoza naših poljedelskih produktov. To nam dokazuje statistika. Višja cena za uvozne produkte kakor za izvozne nas pa naravnost sili k temu, da dvignemo ceno našega denarja z vsemi razpočljivimi sredstvi in na ta način zmanjšamo državni deficit in tudi marsikak privatni primanjkljaj!

V cilju zvišanja vrednosti našega denarja je naša državna oblast sicer marsikaj ukrenila, uspeha pa navadno ni bilo nikakega. Nam se zdi, da so gospodje v Belgradu preveč prepričani o tem, da je za določanje vrednosti denarja merodajna e d i

nole borza (ozir. »Banca Franco-Serbe« v Belgradu) in zato so izdajali večino ma le tozadevne naredbe borzno-tehničnega značaja. Pozabili pa so, kakor izgleda, na stari rek izkušenih finančnikov: Delajte mi dobro politiko in napravil vam bom dobre finance!

Če bi bila naša državna uprava v nekoliko boljšem redu kakor je, bi cenili v inostranstvu tudi vrednost našega denarja vse drugače kot danes. Dobremu in varčnemu gospodarju, ki ve, kaj ima, in ki pozna natanko svoje dohodke, in svoje stroške uravnava po svojih dohodkih in ne po namišljenih ali celo megalomanskih željah, ne omake njegovega kredita nobena borza! Če pa beremo v listih, da je finančni minister obljubil davčnim uradnikom posebne nagrade za redno iztirjevanje davkov, katerih se poprečno vplača le 60 procentov (v Sloveniji vsel) — kaj

naj poroča domov angleški in francoski zastopnik svoji vladi, na katero se obračajo tamošnji finančni krogi za informacije, predno dovoijo kakšna posojila? Mi bi skoraj rekli, da je kratkobesedni Anglež telefoniral domov, ko je to notico prečital, samo eno besedo: Kaos! Učinek te besede je bila ominozna številka 3.65!

Zato pravimo: Prvo, kar potrebuje naša država, ni ustava — gre tudi brez nje! — še manj centralizem, ki ustvarja slabo politični razpoloženje, ampak glavna stvar je red v upravi, zlasti v finančni in davčni stroki. V privatnem gospodarstvu velja isto pravilo. Pregled nad stanjem imovine, natančna ugotovitev dohodkov in strogo varčna odmera stroškov so osnovni principi vsakega dobrega gospodarja. Državno gospodarstvo je vsota privatnih gospodarstev. Zato veljajo isti principi tudi za državo.

Lakota v Rusiji.

Po točnih podatkih iz boljševiskih virov je sedanja lakota v Rusiji hujša nego vse prejšnje, kar jih ljudstvo pomni. Skoro nič se ni pridelalo v vseh gubernijah, ki leže ob Volgi od njenega izvira do izliva, kar kaže, da je tu slaba letina v zvezi z elementarnimi klimatičnimi dogodki. Zapadno od Volge je ostala letina pod povprečnim srednjim iznosom, gubernije okoli Črnega morja pa so doživele enako katastrofo kakor povolžke. Okoli Moskve je letina srednje dobra, še bolj proti zapadu in v centralni Ukrajini ter na severu je letina nad srednjim iznosom. Na vzhodu, Orenburg, južni Ural, je letina srednja, v Sibiriji pa so letino uničile po nekaterih krajih kobilice. Najhujše je v samarski, saratovski in simbirski guberniji, na Donu, na Kubanu in Krimu. Samara je dala samo 2 milijona pudov žita, eno četrtino tega, kar je treba za prehranitev, Saratov ravnotako, Simbirsk pa je pridelal celo samo 700 tisoč pudov mesto 4 milijonov, kolikor jih rabi! Še slabša je letina krompirja, katerega se je pridelalo 37 in pol milijona pudov namesto 161 milijonov. Moskovska »Izvestja« so izračunala, da je v Sibiriji samo v okrajih Turinsk-Botoloh-Kokčēt-Sergijopol 150 milijonov desjat in ne obdelane zemlje na razpolago! Toda tjakaj bi se dalo naseliti 1 milijon kmetov komaj do konca oktobra meseca, vseh gladijočih pa je 20 do 30 milijonov.

Pariz, 25. julija. Dopisnik lista »Daily Express« poroča, da se cenil število beguncev iz lakotnega ozemlja ob Volgi je več kakor 30 milijonov. Bežeč si vzamejo vsa živila z naskokom in zakoljejo vse živali, katere morejo dobiti. Osvajajo si že-

lezniške vlake ter jih plenijo in na ta način povzročajo nered v prometu. Ogroženi kraji so prosili za vojaško zaščito. Že poročajo o spopadih med stradajočimi in četami.

Moskva, 25. julija. (Brezlično) Spričo čimdalje bolj razširjajoče se kolere, je dovoljeno potovanje v Ukrajino, v severni Kavkaz, Turkestan in Sibirijo samo službeno z osebno odgovornostjo predsednika dotičnega gubernijskega izvrševalnega odbora.

Moskva, 25. julija. (Brezlično) Na ozemlju, kjer razsaja lakota, bi bilo treba 12 milijonov pudov žita za posetev do septembra. Za prvo potrebo bi bilo treba najmanj 2 in pol milijona pudov žita, 100.000 pudov takoj za mesec avgust. Odpošiljatev naj se izvrši čimprej. Vsaka zamuda pri odpošiljavi bo strogo kaznovana.

Moskva, 25. julija. (Brezlično) Caricin je po meščanski vojski poponoma opustošen. Žetev je vsled suše uničena. Položaj je strahovit. Otroci begajo stradajoč okoli in prosijo za kosček kruha. Delavci zapuščajo obrate in beže. — Saratov: Mestno prebivalstvo beži na vse strani. Mesto samo je kakor tabor gladijočih. Na trgih umirajo ljudje. Prebivalstvo na deželi si namesto žita melje lubje in živalske kosti. Živno prodajajo po slepi ceni. Nemška naselbina je obdelala 70% zemlje, sedaj pa je vse uničeno. Za vso zimo preti najstrašnejša lakota. V vsaki vasi umrje po 60 ljudi na dan. Prebivalstvo beži na vse strani. Iz severnega Kavkaza, Sibirije in Turkestana je prišlo mnogo nemških kmetov v Moskvo in hoče potovati dalje v Nemčijo.

ko se sestane zakonodajni odsek, že lahko razpravljalo o njem.

Prva seja zakonodajnega odbora.

Belgrad, 25. julija. (Izvirno) Jutri bo imel zakonodajni odbor svojo prvo seja. Najprej bodo volili predsednika in podpredsednika, potem pa pride takoj na razpravo vladni zakonski načrt o zaščiti države.

Ostra cenzura na Hrvaškem.

Zagreb, 25. julija. (Izvirno) »Narodna Politika« je danes že tretjič zaporedoma zaplenjena. Zaplenjenih je tudi mnogo drugih opozicijskih listov. Opozicijsko časopisje ne prinaša skoro več drugih vesti, kakor samo uradne. Mnogi sodijo, da namerava zagrebška vlada na ta način opozicijsko časopisje sploh onemogočiti.

enajst, se je podala vsa ta množica v prostrano dvorano hotela »Union« in jo napolnila docela z galerijami vred. Udeležili so se tega zborovanja presvetli gospod knezoškof ljubljanski, visokočastiti provincial zagrebški in provincial ljubljanski poleg mnogih drugih odličnih gostov-tujcev in domačinov.

Provincialni komisar III. reda p. Salvator je nato v kratkem nagovoru pozdravil vse navzoče brate in sestre v sv. Frančišku. Za tem je poudaril, da je inicijativa za ta slavnostna zborovanja izšla iz sv. očeta, ki stavi vse svoje nadeje v III. red sv. Frančiška.

Ker pa je po odredbah sv. stolice dovoljeno predsedovati takim zborovanjem le višjim predstojnikom, je prepustil p. komisar vodilo besede preč. p. provincialu Avguštinu Čampa.

Visokočastiti p. provincial pa je zaprosil takoj po uvodnih besedah Presvetlega, da podeli vsem zborovalcem svoj višje pastirski blagoslov. Prekrasen je bil pogled na šesttisočglavo množico, ki je vdano sklonila glave pred svojim vladikom.

Za tem je provincial v kratkih besedah obrazložil pomen in upravičenost izrednega slavlja in omenil prizor iz avdi-jence sv. očeta, ki je letos meseca maja ob priliki generalnega kapitlja naročil iz celega sveta zbranim frančiškanskim provincijam, da razširjajo in povzdignejo III.

Albanska vstaja.

Belgrad, 25. julija. Vlada je podvzela vse korake, ki jih nalaga opreznost, da albanske čete ne bi prekoračile naše meje. Mejo je zastražila z vojaštvom. To je bilo potrebno zaradi vstaje miriditov, ker bi nam sicer pretela nevarnost, da kak oddelek vstašev prestopi mejo in na našem ozemlju pustoši vasi. Doslej ni bil prijavljen še noben slučaj spopada med našo vojsko in albanskimi vstaši.

Skader, 25. julija. Albanska vlada pošilja čete v Skader, ki naj ojačijo mejo proti Jugoslaviji, ker se boji, da naša vlada ni intervenirala v korist miriditov. Albanska vlada je morala poslati vojake namesto orožnikov, ker so ti vsled slabih plač vsi zapustili svoja mesta. Doslej je prišlo okoli 1000 mož na mejo in so zamenjali orožnike.

Industrijska kriza na češkem.

Praga, 25. julija. (Izv.) Industrijska kriza postaja vedno hujša. Razna velika industrijska podjetja že odpuščajo delavce in izjavljajo, da bodo, ako se tekom avgusta razmere ne zboljšajo, morala s 1. septembrom odpustiti sploh vse delavce. Več podjetij je obrat že popolnoma ustavilo. Druga podjetja pa naznanjajo, da bodo prisiljena znižati delavske plače za 20 odstotkov.

Boji med italijanskimi komunisti in fašisti.

Rim, 25. julija. Po vesteh iz Grosseta so med Roccastrada in Santofortinom napadli komunisti okoli 50 fašistov, pri čemur je bil en fašist ubit. Nato so fašisti zasledovali bežeče komuniste ter je došlo do novega spopada, pri čemur je bilo ubitih nekoliko oseb. Več hiš, last komunistov, je bilo zažganih.

Politične novice.

+ Največja kmečka občina v Sloveniji v rokah SLS. V nedeljo dne 24. t. m. so se vršile ponovne volitve v občini Šmihel-Stopiče. Nasprotniki so napeli vse moči, da dobijo v roke največjo občino v Sloveniji. Vse to pa jim ni prav nič pomagalo. Rezultat današnjih volitev je namreč sledeči: SLS 396 glasov, 15 odbornikov; Kmečka zveza 107 glasov, 3 odborniki, SKS 330 glasov, 12 odbornikov in Delavska kmečka republikanska zveza 75 glasov, 2 odborniki. Pri zadnjih volitvah, ki so bile razveljavljene, so dobili samostojni 357 glasov, so torej nazadovovali za 27 glasov, dočim je naša stranka napredovala za 75 glasov. Pri zadnjih volitvah je namreč dobila SLS 428 glasov, dočim imata SLS in KZ sedaj 503 glasove.

+ Nemški list o naših razmerah. Znan nemški dnevnik »Prager Tagblatt« priobčuje 23. t. m. na uvodnem mestu dopis z Dunaja pod naslovom: »Večna kriza v SHS.« Dopisnik se norčuje iz raznih legacijskih svetnikov in drugih k. u. k., iz črnožoltih časnikarjev v pok. in podobnih ljudi, ki se zbirajo v jugoslovanski kavarni na Dunaju in v klubovih prostorih avstrijskih monarhistov v bivši Berchtoldovi palači ter od dneva do dneva čakajo trenutka, ko bodo z veteransko godbo na čelu vkorakali v Jugoslavijo. Ti ljudje pazijo na dogodke v Jugoslaviji in ob atentatih stikajo glave. Toda jugoslovanska resničnost je čisto drugačna, nego si jo predstavljajo ti restavracijski fanatiki z očali na nosu. »Tisti ljudje — piše list —, ki gledajo stvari v Jugoslaviji realno in ne romantično, prav dobro vedo, da niti slovenski federalist (!?) Ko-

rošec niti hrvatski avtonomist Laginja ne vpletata v jutranjo in večerno molitev prošnje »za habsburško hišo« in da se niti socialnerevolucionarni kmečki voditelj Radčić ne čuti kot predbojevnik »kralja« Karla, ampak da vsi skupaj hočejo Jugoslavijo, samo ne Velike Srbije. Nato očrtava dopisnik boj med »belgrajskim centralizmom in jugoslovanskim federalizmom« (?) in zaključuje: »Kdaj se bo končal in kam bo privedel, kdo vé? Samo v slepo ulico dunajskega Strudelhofa (bivša Berchtoldova palača) čisto gotovo ne, kajti od Jelačićevih dni do nikdar zgrajenih dalmatinskih železnic so bili ravno »moji« zvesti Hrvatje, Slovenci in — Srbi pastriki habsburške hiše.« Glasilo čeških Nemcev opozarja tiste prismojene bivše hofrate, veterane in oboževalce nedalekournega Karla na to, da nimajo od notranjih ustavnih borb v Jugoslaviji ničesar pričakovati, kajti tudi centralisti čisto dobro vedo, da v Jugoslaviji ni nobenega avstrijakantstva in se tega strašila le poslušujejo v to, da »zamašijo usta neljubim borilcem za avtonomijo.« — Tako pametno presoja položaj nemško-nacionalni časnikar. Noben človek, ki ima svoje možgane v redu, ne bo jemal resno tisto pest penzionistov, avanturistov in padlih veličin, ki v Strudelhofu zdihujejo za enim najbolj perfidnih režimov v Evropi.

+ Enodnevní katoliški shodi. Iz Češkega nam piše: Ker nameravamo jugoslovanski katoliki prirediti letos več enodnevnih katoliških shodov, za to bo menda naše kroge zanimalo, kako se prirejajo taki shodi drugod. Zapadnočeški Nemci so imeli v nedeljo 17. julija katoliški shod v Hebu. Njegov program je bil tako sestavljen, da se je katoliški shod vršil v treh sekcijah, ki so istočasno na različnih prostorih zborovale in sicer za može, za žene in za dekleta. Manjkalo je zborovanje za mladeniče, znamenje, da je med češko-nemškimi katoliki mladeniško gibanje v povojih. Natančen program je bil ta-le: V soboto popoldne: Zborovanje visoko in srednješolcev. Cerkevna slovesnost. Pozdrav in konstituiranje katol. shoda. V nedeljo dopoldne: Cerkevna slovesnost. Zborovanja mladeniških društev (obrtnih in trgovskih pomočnikov ter kmečkih mladeničev). Občni zbor Tiskovnega društva. Posvetovanje tretjerednikov. Godba na javnem trgu in prodaja cvetic za dobre namene. V nedeljo popoldne: a) zborovanje za može: Kat. svetovno naziranje in naša doba; krščanstvo in družabni red; zahteve in naloge nemških katoličanov na Češkem; b) zborovanje za žene: zahteve in naloge nemških katoličanov na Češkem; katoliški ženski pokret; pomen krščanske dobrotelosti v našem času; katoliška omladinska organizacija; c) zborovanje za mladenke: katoliška mladinska organizacija; religiozna in znanstvena izobrazba ženske mladine; mladina in katol. ženska zveza; kongregacionistični duh v ženski mladinski organizaciji. Proti večeru: telovadba kršč. nemških telovadcev. Zvečer: Komerz in akademija visokošolcev. V ponedeljek dopoldne: zborovanje delegatov vseh organizacij in posvetovanje o časnikarstvu in o organizacijah; zborovanje kršč. nemškega učiteljstva; zborovanje zveze dobrotelnih društev. Popoldne izleti. — Da še poročamo o udeležbi: hebskega katoliškega shoda se je udeležilo okoli 20.000 ljudi.

+ Vprašanje zapadne Mažarske in Pečuha. »Morningpost« piše, da žele zavezniki, naj Mažarska izroči na podlagi tri-nonske pogodbe Avstriji zapadne mažarske županije. Ako bi Mažarska ne hotela izročiti teh krajev Avstriji, je verjetno, da bodo zavezniki dopustili, da obdrži kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev Pečuha.

LISTEK.

Slavnostno zborovanje ob priliki 700 letnice III. reda frančiškanskega.

Veličastna manifestacija katoliške misli. V nedeljo, dne 24. julija 1921 se je zbralo v Ljubljani okoli 6000 tretjerednikov, da proslave sedemstoletnico te svetovne institucije, kar moč slovesno. Naj sledi kratek opis cele slavnosti, da se razvesele in navdušijo tudi oni, ki niso imeli prilike, da se udeležijo izrednega slavlja. Ze ob 8. uri dopoldne je bila napolnjena mogočna frančiškanska cerkev, okusno ovenčana in okrašena, malone do poslednjega kota. Pri glavnih vratih je samostanska družina sprejela ljubljanskega vladiko, ki se je podal pred glavni oltar, da od tam posluša slavnostni cerkveni govor odličnega propovednika, kanonika dr. Mihaela Opeke. Ker bo govor v celoti tiskan, ne bom navajal vsebine, pač pa je umestno, da se poudari mojstrsko izpeljavo in morda še bolj mojstrsko prednašanje. Po govoru je Prevzvišeni takoj pristopil k oltarju, da služi sv. mašo. Prelepo petje in številna asistenca je cerkveno slavlje zelo povišalo. Po končani maši, nekako ob četrt na

red do najlepšega cvetja. — Z željo, da se duh evangelija razširi ravno po III. redu, je zaključil p. provincial uvodni govor.

Sledil je kratek nagovor častnega podpredsednika g. Karola Polaka, ki je podal z malo besedami nekako zgodovino ljubljanske skupščine, ki ji vzorni tretjerednik že malone štiri decenije pripada. Končal je s prošnjo, da se tretji red po celem svetu prav tako razcvete kot se je razvila ljubljanska skupščina iz neznanega početka.

Za tem je deklamirala gdč. Asta Vodušková »Slavnostno pesem za 700 letnico III. reda« (zložil p. Evstahij Berlec OFM). Z lepim poudarkom, mično prednašana deklamacija je izzvala živahno odobravanje.

Nato je p. provincial dal besedo g. cand. iur. Mirku Kežarju. V lepo zasnovanem govoru: Kulturno delo tretjega reda je mladi akademik, vnet tretjerednik, podal pomen III. reda za svetovno kulturo. Mladi govornik je žel od strani zborovalcev živahno ploskanje in odobravanje. P. provincial je nato poudaril, kako bi bilo potrebno, da se zlasti naša akademska omladina oklene III. reda. Za vzor so nam lahko zagrebški akademiki

Mil. g. prošt p. Valerijan Učak, prior nemškega viteškega reda, je v svojem govoru: Tretji red in moški, markantno začrtal vse vzroke, zakaj se moški svet več ali manj ogiba III. reda. Glavni

vzrok pa je poleg drugih postranskih — gotovo le nevednost in nepoznanje. Edino sredstvo, da se to odpravi, so po mnenju g. priorja duhovne vaje za moške. (Zivahno odobravanje.) Za tem je nagovarjal govornik žene-soproke, da vplivajo na svoje može ne z besedami, temveč z dejanjem in življenjem svojim, ki sili moža do občudovanja in naposled do posnemanja. Treba nam je duha molitve, naše delo in naš trud ni nič brez blagoslova od zgoraj. Ze prihaja renesansa verskega življenja — naj pride kmalu — in 700 letnica bodi prvi korak in prva stopinja do tja.

Mojstrsko zasnovan in izpeljan govor je izzval viharno ploskanje in pohvalo od strani občinstva.

Za tem je prosil za besedo tretjerednik, preprost kmet iz Prekmurja. Čudovito razpoloženje je zavladalo po dvorani, ko je v svojem domačem narečju govoril besede ljubezni — neuk, preprost mož. Tako-le nekako so se glasile njegove besede: »Ljubezem ne pozna gorja in ne teme in ne težav in ne sile, doline in hribe — vse pre-maga. In ta čudovita ljubezen je gnala vas in je gnala mene, da smo prišli slaviti vs. očeta Frančiška. Bodimo ponižni služabniki Gospodu Bogu mi in naša deca. In zakaj bi ne služili Gospodu Jezusu, saj je to vendar prvo na zemlji... Tretjeredniki pa naj vzorno žive in kdor ljubi Jezusa, naj hodi pogosto k njemu, ker on sam nas kliče!

Drožnik streljal v vlaku.

Ena oseba mrtva, dve ranjeni.

Zagreb, 25. julija. Včeraj zvečer sta v Dugem selu vstopila v vlak, ki vozi iz Koprivnice ter prihaja v Zagreb ob 21.24, brata Rudolf in Fran Horvatič, prvi uradnik davčnega urada v Zagrebu, drugi tipograf. Navedena sta prepevala in vzklikala. V njuj vagon je prišel radi tega orožnik s puško, ki je pričel prigovarjati Franu Horvatiču in pripomnil, da ga bo aretiriral, ako bo še nadalje prepeval. Nato se je razvil oster prepir. Za nekaj časa je orožnik Dušan Krušič odšel iz vagona, ko se je pa vrnil, je napovedal Franu Horvatiču aretacijo. Horvatič je sedel na klopi poleg bančnega uradnika Zlatka Arnolda iz Zagreba, medtem ko je poleg njega stal Ivan Kasandra, ki je prišel v vlaku v njegovo bližino. Rudolf Horvatič je stal med vrati kupeja. Medtem se je nadaljeval prepir, v

katerem je rekel orožnik vsem sopotnikom, da so komunisti. V nadaljnjem prepiru je stopil orožnik Krušič v kot kupeja, ki je bil slučajno prazen ter oddal proti Franu Horvatiču strel iz puške. Strel pa je zadel njegovega brata Rudolfa Horvatiča, Zlatka Arnolda in Ivana Kasandro. Zlatko Arnold je obležal na mestu mrtev. Rudolfa Horvatiča so prepeljali težko ranjenega v državno bolnico, medtem ko so Ivana Kasandro, ki je bil lahko ranjen v bok, odpustili v domačo oskrbo. Orožnik Krušič je bil uslužben pri komisarijatu železniške policije v Koprivnici ter je bil po tem činu oddan v zapore tukajšnjega vojaškega sodišča in se bo postopalo proti njemu z vso strogostjo zakona. Vsled sklepa ministrskega sveta se bo pogreb pokojnega Zlatka Arnolda izvršil na državne stroške.

Dnevne novice.

— **Pogreb dr. Josipa Marinko** se je izvršil včeraj dopoldne v Preski. Pogrebne obrede je opravil prevzvišeni g. knezoškof ob številni asistenci duhovščine. Obilna udeležba prebivalstva pri pogrebu pričča, kako je bil pokojni priljubljen. Posebno lep utis je napravila lepa vrsta šolske mladine pod vodstvom šolskega voditelja g. Kržišnika. Odposlanstvo kat. rokod. društva v Ljubljani in Izobraževalno društvo v Preski sta se udeležila pogreba z zastavo in sta zapela pred hišo žalosti in na pokopališču genljive žalostinke. Ob odprtem grobu se je poslovil v prelepih besedah od pokojnika g. vladni svetnik dr. Detela. Med udeleženci smo zapazili gg. kanonike Erkerja. Stroja, dekana Mraka, gimn. ravn. vladnega svetnika Fajdiga in več nekdanjih učencev pokojnika, ki so prihitali od blizu in daleč, da izkažejo zadnjo čast svojemu nekdanjemu učitelju.

— **Poslanec Gostinčar** je obiskal nesrečne kraje pri Sv. Duhu pri Krškem, kjer je pretekli teden toča pobila. Ugotovila se je škoda po posameznih vaseh in gospod poslanec je zagotovil, da bo storil vse korake, da se oškodovancem nakaže izdatna državna podpora. Gospodu poslancu se tem potom najlepše zahvaljujemo za njegov trud.

— **Duhovniki - sošolci**, ki smo dovršili bogoslovje leta 1906, imamo sestanek na Brezjah v torek 9. avgusta. Ob desetih bo skupna sv. maša z blagoslovom. Prihod kar mogoče že v ponedeljek zvečer. Prosim vse gg. tovariše, da takoj sporoče podpisanimu, kdaj nameravajo priti na Brezje, da se pravočasno vse oskrbi glede hrane in prenočišča. — J. Kogovšek, kaplan pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

— **Iz Kranja.** Mrzlica je tresla kranjske demokrate cele tri tedne, ker je prvi gorenski orlovski tabor dne 3. t. m. sijajno uspel. Storili so vse, kar so mogli, da bi dne 24. julija »Sokol« premagal »Orla«. Pa je bil ves trud zastoj. Naraščaja so res spravili iz raznih krajev in šol dokaj skupaj, ker so jim plačali vožnjo in kosilo. Orli po svojih pravilih iz drugih krajev na tabor ne vabijo naraščaja. Sokolov in Sokolor je bilo pa v Kranju manj, kakor prej Orlov in Orlic, drugega občinstva, zlasti v narodnih nošah, pa p e t k r a t m a n j, kakor na orlovskem taboru. To je bilo za naprednjake, ki so mislili, da so že vse zmagali, najbolj mučno, saj je celi Kranj pričal, da je bila orlovska prireditev na glavnem trgu veliko bolj impozantna. Rekli so ljudje: Kaj šele bo, ko bo »Orel« obhajal pet-

pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi...

Hvaljen bodi Jezus Kristus.

Preprosti govor je naredil na vse globok vtis.

Definitor in župnik viški p. Teodor Tavčar je v svojem izredno aktualnem in zanimivem govoru: Komunizem in tretji red, v jedrnatih potezah očrtal in zarisal zgodovino, izvor, pomen in namen komunizma v naši dobi. V prelepi in duhoviti paraleli je podal sliko komunizma krvi in komunizma krščanske ljubezni. Vir prvga je razkošje in beda in nezadovoljnost — vir drugega Kristusov evangelij ubogih. Prvi je neizvršljiv, zakaj besede Kristusove »Uboge boste imeli vedno med seboj,« so večne, drugi naj postane ideal — neskončno lep in dosegljiv celemu človeštvu. Za prvim hodi obup in gorje in lakota in solze, za drugim rosi blagoslov in se razširja blagovest. Še sicer teko solze — pa ne brezupnega gorja, temveč mirne vdanosti, še je bolest, pa ni nošena več s kletvijo na ustnih — ampak s pokojnim srcem.

Vsa dvorana se je razgibala v živahno zahvalo za globokozasnovani govor.

Nato je p. provincijal razložil sliko p. Blaža za sedemdesetletnico in za tem zaključil dopoldansko zborovanje z molitvijo: Angel Gospodov je oznanil Mariji... Vsa ogromna množica je pobožno odgovarjala. (Dalje prihodnjic).

indvajsetletnico! Svoji nevolji nad premajhno udeležbo ljudstva so sokolski govorniki dali duška s političnimi zabavljicami, kar je slavnost le kvarilo. Glavni starosta je trdil, da bo »Sokolstvo šlo naprej preko vseh pastirskih pisem in drugih pamfletov«. S tem je posnel izjavo »Jutra«, ki je isti dan v članku trdilo, da so vsi jugoslovanski škofje na napačni poti. Na pravi poti so seveda samo »Sokoli«. To pot je bolj natančno označil župan Ciril Pirc, ko je rekel v pozdravnem govoru, da »Sokol ponese svoje ideje med narod v češko-husitskem smislu«. No, sokolski naraščaj v Kranju je že v dobri šoli in je že toliko izvežban, da je par dni preje na grobu nekega husita, ki je po češko umrl, na poziv načelnika zaklical: »Na zdar!« — Pripovedoval je župan Pirc tudi nekaj o tistem orlu, katerega ima »prestolica Gorenske« od nekada v svojem grbu in o katerem je dr. Korošec na taboru omenil, da so stari kranjski meščani pod tem orlom šli v boj za »krst častni i slobodu zlatnu«. Spomin na krst častni liberalce bode. Zato so stari oče župan dali sneti z mestne posvetovalnice grb z orlom in so ga nekam zaprl. Belega srbskega orla pa novi župan tudi še ni kupil, ker je sploh hud na orle in ker se nada, da bo tudi v državni grb prišel sokol, če bo zmagal po šolah sokolski duh. Na orle je župan tako hud, da je oni dan šel okoli mesta v kavarno kvartar, ker je visel na trgu lično naslikani društveni »Orel«. Vse se je smejalo njegovi nervoznosti. Orla je dal potem po policajih sneti in ga je hotel zapreti, pa mu je ušel. Pove mo g. Pirco: Orlov naj nikar ne draži! Ta gorenski tič raste in ima že hude kremplje. Lahko enkrat zapodi z rotovža vso husitsko »žlahoto«.

— **Smrtnevarno** je zbolel g. Engelbert Berlan, župnik v Zagradcu na Dolenjskem. V Žužemberku ga je v nedljo 24. t. m., ko je asistiral pri novi maši, zadel mrtvoud in se od tistega časa nahaja v zelo opasnem stanju. Duhovnim sobratom ga priporočamo v memento!

— **Državni vpokojenci.** Minister za finance dr. Kumanudi je sprejel odposlanstvo udruženja državnih vpokojencev, ki so se pritožili radi nepravilno odmerjenih pokojnin. Ob tej priložnosti je minister dr. Kumanudi obvestil odposlanstvo, da bo naknadno izdal odlok, da se priznava dvojna službena leta vsem vpokojencem, ki so bili v vojni od 1. 1912 do 1. 1920 kot vojaški obvezniki uradniške vrste.

— **Za penzijski sklad** Jugoslovskega novinarskega udruženja, sekcija Ljubljana so darovali: Ljubljanska kreditna banka in Jadranska banka po 5000 K, Slovenska eskomptna banka 3000 K, Ljudska posojilnica 600 K in splošna prometna banka 500 K. Odbor se vsem darovalcem zahvaljuje za naklonjene zneske in upa, da bodo tudi naši ostali denarni zavodi po vzglodu zagrebških in belgradskih denarnih zavodov in drugih podjetij podpirali velevažno humanitarno ustanovo.

— **Shod na Prežganjem.** V nedeljo dne 24. t. m. se je vršil na Prežganjem dobro obiskan javen shod, na katerem je govoril posl. Gostinčar. Zborovalci so soglasno sprejeli predlagano zaupnico Jugoslovanskemu klubu.

— **Odlikovan** je gosp. Ignacij Merhar v Dolenji vasi pri Ribnici z redom Sv. Save IV. razreda za velike zasluge kot načelnik gasilnega društva in kot bivši župan skor 30 let.

— **Iz Sinjega Vrha** se nam poroča: Dne 19. julija se je po neznozi sopari in vročini naenkrat okrog 5. ure stemnilo, zadivjal je cel orkan, se vili dež, nato klestila kot orehi debela toča, ki je v nekaj minutah uničila večino tukajšnje občine poljske in druge sadeže, da rž in pšenico kose, drugo vse zbito, da se ne loči pesa od zelja itd. Ljudstvo obupano. Kraj siromašen, taka šiba ga še ni zadela! Prosimo nujne pomoči zadevnih oblasti, naši poslanci naj posredujejo! Sila najhujša!

— **Iz Mavre pri Kranju.** Naše šolske postopje, moderna enonadstropna stavba z dvema traktoma, ki smo jo dali pred vojno zgraditi, smo po vojni popolnoma plačali. Poslopje je zgrajeno za triazrednico. Sedaj imamo še dvorazrednico, v par letih pa bo številni otrok že naraslo toliko, da jo bo treba razširiti v troazrednico, saj že sedaj g. nadučitelj in gđ. učiteljica težko zmagujeta. — Za gasilna društva na deželi, ki imajo težavno nalogo, bo treba pričeti pri državi akcijo za izdatne podpore kakor jih je prej dajal deželni odbor. — Mavški župljani so sklenili, da bodo naročili dva nova bronasta zvonova, pa ne v tistem »mijavkastem« molu,

kakor je stara trojica pelal! In demu ljudje z narobno čakajo, ker je blago vsak dan dražje! Torej lepo terco v »duru« v zvonik, pa bo takoj lepše zvonjenje! — V Prašah so si nabavili železna zvonova. Zvoni, kakor bi pijanec po kosah tolkel. Ali ni škoda. — Pretekli dni so začeli posipati cesto od Medvod do Mavč, ali s takim gramozom, da bi ga zmogel udeliti in zdobiti le ljubljanski parni cestni valjar. Pa, kaj se briga cestni odbor za droben material, da le sam po »gladkem« hodi! — Lansko leto smo imeli ob tem času tu grižo. Ker so otroci strastni »snežežice« pri sadju, naj se stariši brigajo za to, da ne bodo otroci jedli nezrelega in črvicega sadja. In pa — snažnost pri jedi! Griža, kolera, hripa, so bolezni, ki imajo svoje gnezdo v nesnažnosti v hrani in pijači, v posodi in tudi obleki.

— **Upokojeni državni železničar** s štirimi družinskimi člani, prosil usmiljena srca za kakšen mlador. Njegova pokojnina znaša mesečno 87 kron. Naslov: Stefan Skok, Kandija pri Novem mestu št. 89.

— **Suša po Gorenskem.** Med Kranjem in Medvodami vlada po polju, zlasti po sorškem vsled tanke plasti zemlje, uprav uničujoča suša. Krompir se ne more debeliti, fižol in drugi pridelki venejo, ker ni dežja. Žita, razen rži, so dobro obrodila. Sadja je v kranjskem okraju letos sploh malo. Drugače pa dobro kaže; manjka le izdatnega dežja.

— **Detomorka.** V Zagrebu so te dni aretirali 18 letno Heleno Završnik iz Šoštanja na Štajerskem, ker se je dognalo, da je svojemu gospodarju ukradla dva prstana. Tekom preiskave se je tudi dognalo, da Završnikovo zasleduje državno pravdnništvo v Celju radi detomora. Oddali jo bodo v celjske zapore.

— **35 oseb aretiranih.** Dne 20. t. m. je bilo v Zagrebu od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer aretiranih radi raznih deliktov 35 oseb obojega spola.

— **Okradel svojo zaročenko.** Trgovski pomočnik Karl Klinger iz Dunaja se je zaročil v Osijeku in je bil določen že tudi dan poroke. Par dni preje pa je izvabil od zaročenke 9000 kron, da kupi opravo in z njo odšel ter se ni več vrnil. Policija ga zasleduje.

— **Vranglova častnika** obsojena na smrt. V Osijeku je te dni končal proces proti dvema častnikoma Vranglove armade, ki sta umorila in oropala ruskega begunca, advokata iz Moskve, dr. Aleksandra Bolatnikova in njegovo soprogo. Svojo krivdo sta oba obtoženca priznala. Bila sta obsojena na smrt na vešalih, vendar pa bosta še preje predložena v najvišjo milost.

— **Trgovski pomočnik**, brez vsakih sredstev in pomoči, ostarej v službi, prosi blaga srca kake podpore. Event. prispevke sprejema uprava »Slovenca«.

— **Požar vsled suše.** Vsled suše in silne vročine se je na več krajih na Češkem vnelo žito na polju. Požari so napravili velikansko škodo.

— **Izdaja civilnih oblek.** Opozarjajo se vsi upravičeni do civilnih oblek, ki se niso odzvali svojačasno pozivu občinskih uradov, da je vsaka oseba in pismena prošnja na vojaško intendanturo za Slovenijo brezuspešna. Civilne obleke se bodo dostavile upravičencem samo potom občinskih uradov. Naknadno se morajo javiti le sedaj se vračajoči ujetniki, ki pa morajo imeti potrdilo občinskega urada, da so se vrnilo resnično šele po 31. maju 1921.

— **Dijaki cele krajevine** nastopajo počitniška potovanja. Tako obiskujejo tudi Ljubljano v precejšnjem številu. Lokalni odbor FS se obrača na vse one meščane, ki uvidevajo važnost potovanja glede izobrazbe in medsebojnega zblizevanja in ki zamorejo sem in tja utrpiti hrano za enega dijaka, da to javijo na naslov: FS na I. državno gimnazijo v Ljubljani. Tako bodo dobili dijaki dober vtis v gostiljubni Ljubljani. Predvsem opozarjamo dobrotnike, da pogoste le one dijake, ki se izkažejo s potrdilom lokalnega odbora; almanah sam ne zadošča.

— **Velik vlom** v Logatec. Skozí okno je bilo vlomljeno v skladišče Antona Jelena na Brodu, občina Logatec. Vlomilcem se je delo posrečilo, ker so odnesli 165 kg rumovega eteričnega olja, vrednega 48.000 kron.

Štajerske novice.

š Zaprisega mariborskega župana. Sinoči je bil novi mariborski župan Grčar zaprisežen. Okrajni glavar Lajnišič je v svojem nagovoru apeliral na novega župana, da ga ne bo vodilo strankarstvo, ampak le občja skrb za mesto Maribor. Nato je zaprisegel novega župana. Po tej zaprisegi je župan Grčar zaprisegel podžupana Rogliča. Župan Grčar se je v svojem govoru zahvalil okrajnemu glavarju Lajnišiču za lepe besede. Nato je razvil svoj program, čigar glavne točke so: obnovitev sedesaj omejene avtonomije mesta Maribor, inkorporacija okoliških občin, stanovanjsko vprašanje, ljudsko zdravstvo, skrb za delavce, brezposelnost, draginja, obrtno zadrugištvó, šolstvo, gledališče, občinska ljudska knjižnica. Koncem svojega govora je župan Grčar dejal: Hočemo iz dna srca graditi novo ujedinjeno državo pod vodstvom dinastije kralja Petra. Vse, kar nas loči, pustimo zunaj, delajmo samo za gospodarski, kulturni in socialni procvit lepega mesta Maribora. Po končani slovesnosti je z magistrata zaplapolala rdeča zastava. Ko se je to razneslo po Mariboru, so se ljudje pričeli razburjati. Kakor se čuje, je NSS takoj protestirala in je na ta protest magistratni ravnatelj Köchler dal izobesiti na eno stran rdeče zastave državno trobojnico, na drugo stran pa slovensko.

š **Drž. trg. šola v Mariboru.** Vsled pomanjkanja učnih prostorov se ukine za šolsko leto 1921/22 pripravljajni razred na tukajšnji dvorazredni trgovski šoli.

š **Prijeti ropar.** V Rogoški Slatini je neki član ljubljanske kriminalne policije, kateri je tam na dopustu, aretiral roparja Pavla Depudjo, katerega iščejo hrvatske oblasti, ker je bil član roparske tople, ki je izvedla nedavno velik rop v Pakracu.

Ljubljanske novice.

lj **Sentjakobsko prosvetno društvo** priredi v nedeljo dne 7. avgusta izlet v Presko in Medvode. Odhod iz Ljubljane z gorenskim vlakom zjutraj ob 6. uri 35 min. ali peš (2 uri in pol). Vožnja stane sem in tja 6 dinarjev. Če se bo oglasilo dovolj udeležencev, se bo oskrbela polovična vožnja. Ob 8. uri bo v Preski sv. maša s petjem. Nato dopoldne ogledovanje gradu Goričane, papirnice in okolice. Kosilo (ob 12. uri) bo oskrbel posebni društveni odsek. Popoldne ob dveh bodo pete litanije, nato v društvenem domu igra, potem prosta zabava do odhoda v Ljubljano (vlak ob 8. uri 45 min.) — Da bo mogoče pravočasno oskrbeti polovično vožnjo in urediti kosilo, naj se vsi, ki se nameravajo udeležiti izleta, namudoma priglasno nabiralki ali pa v šentjakobskem župnišču, II. nadstr. Izleta samo v skrajno neugodnem vremenu ne bo. Ker je kraj zelo lep in ne daleč, torej stroški ne preveliki, vabimo vse člane in članice ter prijatelje društva, da se izleta v obilnem številu udeležijo. — O d b o r.

lj **Zveza služkinj Krekove prosvete** naznanja, da je pisarna vsled dopusta uradnice zaprta do 1. avgusta. Po prvem avgustu se pa preseli v Dobrodelno pisarno na Poljanski nasip št. 10.

lj **Zidarska dela v Ljubljani.** Vsled ugodnega vremena dela pri vseh stavbah naglo napredujejo. To se vidi zlasti pri novih dveh poslopih ob podaljšani Miklošičevi cesti (bančno in prometnega zavoda za premož), ki sta v surovem zidovju dograjeni do III. nadstropja. Na Miklošičevi cesti je poslopije »Gospod. zadrugne banke« dograjeno do pritličnih prostorov; isto velja o palači »Kreditne banke« ob Dunajski cesti odn. Aleksandrovi cesti. Na Prulah je dogradila »Češka industrijska banka« dvonadstropno stanovanjsko hišo za svoje uradnike. Na Mirju se bo pričelo v kratkem tudi z gradbami. Vseučilški profesorji so si ustanovili Stavbno zadrugo »Mirni dom«, ki začne za svoje člane že to jesen graditi rodbinske hišice ob podaljšani Gorupovi ulici. V novo dograjene hiše: 2 uradniški Jadranske banke, 1 kreditne banke in eno Južne železnice na Resljevi cesti se preselijo nove stranke z avgustom.

lj **Cesto na južno železnico** utrjujejo sedaj že s parnim valjarjem. Cesta bo vsled posipanja z napeljanim gramozom znatno zvišana, napeto zbočena od carinarskega urada do Dunajske ceste. Prostor pred glavnim kolodvorom so znatno razširili in bo ves tlakovani z drobnimi kockami. Delo se naglo izvršuje. Olepšava mesta s tem precej pridobi.

lj **Nov most delajo** v Trnovem čez Gradaščico. Starega lesenega so podrli. To bi se bilo lahko že zdavnaj zgodilo, mesto da se je stari trohneni most vedno popravljal in po nepotrebnem zanj denar trosil.

lj **Silna vročina.** Včeraj popoldne ob 2. uri je bilo na solncu 51 stopinj Celzija, v senci pa 35 stopinj. Zvečer ob 9. uri je kazal toplomer 31 stopinj, danes zjutraj ob 1. uri pa 26 stopinj Celzija.

lj **Koncert.** Danes in pa vsaki večer ob vsakem vremenu se vrši na najlepšem in največjem restavracijskem prostoru, na terasi hotela in kavarne »Bellevue« koncert prvovrstnega umetniškega kvarteta s solo-harfo in petje ruske umetnice gđ. Larise Vasiljevne. Koncert traja od pol 19. do 23. ure. Ob nedeljah in praznikih od 16. ure naprej. Vstop prost. Dobra postrežba, pristna vina, vedno sveže mrzlo pivo, priznana najboljša vina v steklenicah mariborske »grajske kletci«. Vedno gorka in mrzla jedila v večji izbiri. Cene primerne. Za obilen obisk se priporoča Mirko Tratnik, restavratore. (2587)

lj **S. K. »Hermesc** priredi dne 31. t. m. na vrtu gostilne Reininghaus v Spodnji Šiški veliko veselico. Obširni spored. Začetek ob 8. uri popoldne. Vstopnina 2 dinarja. Pridite vsi. (k)

lj **Nepreviđenost povzročila smrt.** V nedeljo 24. t. m. je bilo silno vroče. Dne 31. decembra 1892 v Kropi rojeni delavec David Solar, kateri je delal v Zadrugni opekarini v Kosezah, se je šel v bazar poleg opekarne kopat. Svaril ga je njegov delovodja, v nevarnem bazarju je prepovedano kopanje. Luza, v kateri se je kopal, je do 5 m globoka in 40 m dolga in široka. Kurjač opekarne Franc Pezdrl je Solarja videl, ko se je sčel, videl je, kako je Solar molil roki iz vode in je na to izginil. Ob 6. uri zvečer je potegnil iz vode utopljenca delavca Jože Luznar. Utopljenca so prepeljali v mrtvašnico v Dravljce.

lj **Zgubljeni.** V soboto, dne 23. t. m. popoldne se je pri kopanju izgubil na vsakem prostoru pri Tolmačevem telovniku z možko uro in verižico. Pošten najditelj se naproša, da najdeno odda proti nagradi na policiji.

lj **Zgubila** se je psica volčje pasme z imenom »Hydrac« z znakom št. 173. Kdor jo pripelje lastniku v gostilno Činkole, dobi nagrado.

Orlovski vestnik.

Šeja okr. sveta za ljubljansko okr. se vrši v sredo ob 8. uri zvečer v Ljudskem domu. — Predsednik.

Zastopstvo Orlovske zveze na mednarodnem zletu katoliških telovadcev odpotuje v Strassburg v ponedeljek, dne 1. avgusta 1921 z osebnim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 12. uri popoldne. Potuje preko Dunaja, Solnograda in Monakovega, vrača se čez Svico in Tirolsko, Koroško in Jesenično. Delegacija šteje 24 članov, med temi 12 telovadcev in zastopniki O. Z., SKSZ in pa Pevske zveze. Češkoslovaška orlovska zveza odposlje 100 člansko deputacijo, med temi 16 telovadcev in 16 telovadkinj. Udeležba od strani slovenskih katoliških organizacij bo torej nad vse častna, posebno radost izraža br. francoska organizacija, da pride v Strassburg jugoslovanski, Francozom dobro znani ljubljanski presv. škof dr. A. Jeglič.

Gospodarstvo.

Dunaj, 25. julija. Budimpešta 270, Berlin 1200, Italija 4100, London 3320, New York 940, Pariz 7200, Praga 1195, Curih 15.400, Bukarešt 1245, Zagreb 542½, Varšava 45. Valute: Ogrske krome 271, marke 1210, lire 4085, šterlingi 3810, dolar 989, francoski franki 7980, češkoslovaške krome 1195, švicarski franki 15.380, lei 1230, dinar 2130, poljske marke 44.

Curih, 25. julija. Budimpešta 185, Berlin 780, Italija 2645.—, London 2181, New York 609, Pariz 4705, Praga 780, Dunaj 0.75, Bukarešt 825, Zagreb 870, Varšava 0.33.

Zagreb, 25. julija. Budimpešta 51, Berlin 215½—216½, Italija 738—739, London 592, New York cable 165½—167, čeki 163—164, Praga 214½—215½, Dunaj 1895—1905, Curih 27, Napoleoni 548—550. Valute: Marke 216, lire 732, funt šterlingov 570, dolar 162½—162½, nemško-avstrijske krome 2070, lei 226.—.

g Ljubljanski veliki semenj. Kako velik gospodarski pomen pripisujejo vlade vseh velikih držav prereditvam, kakor so vzorčni semenji, je razvidno iz ogromnih podpor, ki jih vlada daje za te prereditve. To se posebno opaža v Nemčiji. Nemški državni zbor je pred kratkim sklenil povišati podporo za vzorčni veliki semenj v Lipskem na dvanajst milijonov mark. Veliki semenj v Frankfurtu

dobi dva milijona, v Bratislavi en milijon, in v Stuttgartu pol milijona mark. Vzorčni veliki semenji so pač prereditve, ki so v velik, splošen prid. Tudi za Ljubljanski veliki semenj, ki se vrši v času od 3. do 12. septembra 1921 in ki je prva taka prereditve v naši državi, se državni in drugi javni činitelji zelo zanimajo. Kakor čujemo, mu je zagotovljena tudi denarna podpora naše vlade. Naš vzorčni veliki semenj je važen tudi za mesto Ljubljano samo, ker mu lahko postane vir novim znatnim stalnim dohodkom iz poseta teh vzorčnih velikih semenjev. Zato naj bi tudi prebivalstvo Ljubljane z vsemi svojimi močmi podpiralo to važno gospodarsko prereditve.

g Gospodarska kriza v Združenih Državah. Konec junija je nudila newyorkška borza ravno nasprotno sliko tega, kar se je godilo jeseni leta 1919. Se novembra l. 1919 je vse verjelo, da bodo cene šle višje in višje in temu primerno je bilo tudi borzno razpoloženje. Eno industrijsko podjetje za drugim je deklariralo dividende na podlagi svojih rezerv ter si tako samo izpodkopavalo tla, samo da bi pognalo navzgor cene svojih akcij. Nakopičene množine različnih surovin, bombaža, žita in drugega blaga so smatrali skoraj za gotov denar, saj so mislili, da jih bodo izžrpane evropske dežele je prerade kupile po tedanjih visokih cenah. Toda zgodilo se je drugače. Obubožana Evropa si vsled neugodnega stanja svoje valute in slabega kredita tega daleko ni mogla dovoliti v toliki

meri, kot so pričakovali, dočim so tudi doma v Ameriki le prehitro nastopile posledice medvojne razsipnosti in so cene padale, da je bilo groza. Tako je n. pr. kot posledica 50 reprezentativnih akcij, in sicer 25 železniških in 25 industrijskih, ki so začetkom novembra l. 1919 notirale povprečno 99.50, padlo okoli 25. junija t. l. na 58.45 in v znani Wall Street je vladala večja panika kot ob kateremkoli času izza finančne krize l. 1907. Brez dvoma bo težko prizadetih tudi več velikih tvrdk, vendar pa število konkurzov še ni tako veliko, kot bi bilo pričakovati, ker so vse večje, zlasti narodne (emisijske) banke na podlagi takozvanega federalnega rezervnega sistema tesno zvezane po gotovih, v gospodarskem oziru opredeljenih okrajih, ter se medsebojno izdatno podpirajo. Vendar se pa mora priznati, da Amerika preživlja izredno težko gospodarsko krizo, in kar je še najbolj tragično, vsled izdajstva lastnega bivšega predsednika Wilsona, ki je v Parizu sicer imel svetohlinske sladke besede za male narode in široke ljudske mase, v praksi jih je pa z mirno vestjo pustil na cedilu ter jih izročil na milost in nemilost kapitalističnim mogotcem. Vsled krize so se tudi denarne pošiljave evropskih izseljencev zelo zmanjšale. Baš čudno je ob takih razmerah, da je momentano kurz dolarja zopet izredno visok, ker Nemci za išče dolarje za vojno odškodnino. A povdariti je treba, da ta visoki kurz koristi le srečnim posameznikom, narodno gospodarstvo pa niti tu niti

tam nima od tega ničesar, ker ovira razvoj trgovine in zopetno gospodarsko zblizanje z Evropo, ki bi bilo v obojestranskem interesu.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Ustvarjena diferenca v C	Nebo, vetrovi	Padavine v mm
23./7. 21 h	733.7	22.5	3.8	jasno	—
24./7. 7 h	734.2	21.5	2.6	jasno s.	—
24./7. 14 h	732.4	31.5	3.6	jasno z.	—
24./7. 21 h	733.2	23.4	3	jasno	—
25./7. 7 h	735.8	20.5	1.9	jasno	—
25./7. 14 h	731.8	29.7	5.1	jasno v.	—

(Za dvakratno objavo v tednu se računa 16 kron.)

ATELIJE za ČRKOSLIKARSTVO.
Pristou Filip, »Hotel Malič«.

BARVNI TRAKOVI, OGLJENI PAPIR.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 3

ČRKOSLIKAR.
Bricelj Franc, Selenburgova ul. 6.

FOTOGRAFSKI ATELIJE:
Grabjec Franjo, Miklošičeva c. 6.

IZDELOV. ČAJNEGA PECIVA.
T. Novotny, Opekarska cesta 26.

KLEPARJI
Kora T., Poljanska cesta 8.
Remžgar & Smerkol, Flor. ul. 13.

Bolniška sličenica z dobrim spricvalom zeli vstopiti v službo najraje v Ljubljani. Naslov poveprava »Slovenca« pod št. 2625.

Hiša, hlev in vrt naprodaj
v kamniškem okraju, 20 minut od državne ceste in 80 m višji. Pripravno za krojača ali čevljarja, katerih v vas ni. Cena 85.000K. Več pove ustmeno Luka Pestator, Št. Vid pri Lukovici.

Spretna prodajalka
manufakturne in špecerijske stroke, ki bi opravljala tudi mesto blagajničarke, se sprejme z nastopom 15. avgusta. Prošnje, opremljene s spricvali in sliko, je poslati na Gospodarsko zadrugo v Gornji Radgoni.

tkalke in sukalke
(veberce in špularce) v tovarni pletenin in tkanin Josip Kunc & Komp. Ljubljana, Poljanski nasip 40. (Čakrarni.)

Zahtevajte proračun za objavo oglasov.

Zahvala.
Preminula je moja iskreno ljubeča soproga, oziroma mati

Uršula Božič
po dolgi in mučni bolezni. Pogreb se je vršil dne 22. julija 1921, ob 5 uri 30 minut popoldne na pokopališču k Sv. Križu.

Iskreno se zahvaljujem v svojem in imenu svojih sinov vsem spremljevalcem na zadnji poti, posebe pa še častiti duhovščini, gospe Battelino, društvu krščanskih mater, za tolažbo v polgi in mučni bolezni, in za podaritev krasnih vencev.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi Marijinega Oznanenja in v kapeli v Spodnji Šiški.

Spodnja Šiška, dne 22. julija 1921.

Ivan Božič, soproga

ZAHVALA.
Vam vsem, ki ste nam v bolezni in ob izgubi naše nepozabne

Ljudmile Dolenc roj. Pučnik
izkazali toliko ljubavi in sočutja, iskrena zahvala!

KRANJ, 23. julija 1921.

Rodbini Dolenc in Pučnik.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

KNJIGARNE
Jugoslav. knjigarna, Pred škofijo.

KONFEKCIJSKE TRGOVINE
Olup Josip, Pod Trančo.

LEKARNE
»Pri Mariji Pomagaj«, Reslj. c. 1.

MODNI SALONI
Kvas Janko, Miklošičeva c. št. 5. (Akademijski dom.)

MEHANIČNA DELAVNICA
za pisalne stroje.

PARNA PEKARIJA
Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradišče št. 5.

PISALNI STROJI.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

RAZMNOŽEV. APARATI.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5

SPECIJSKA PODJETJA
Uher F. & A., Selenburgova ulica 4. (Tel. 117.)

Ranzinger R., Cesta na južno železnico št. 7—9.

STAVBENA PODJETJA
Bren Pavel, mestni stavbenik, Novo mesto—Gradac.

SOBNO SLIKARSTVO
Košak Ivan, Bleiweisova cesta 15.
Žuran Martin, Mestni trg 12.

TAPETNIŠKA DELAVNICA:
Jaeger Franjo, Komenskega ul. 12 (Rokodelski dom).

TELOVADNE POTREBŠČINE.
Kunovar Ivan, Stari trg 10.

TOVARNA FURNIRJA,
žaga in trgovina z lesom, Podrečje, p. Domžale.

TRGOV. Z DEŽN. IN SOLNČN.
Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z URAMI IN ZLATNINO
Černe Lud., Wolfova ulica 3.

ZALOGA OGLJA IN DRV
Paljevce Izidor, Slomškova ul. 21.

TRGOVINE Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM.
Erjavec & Turk pri »zlati lopati«, Valvazorjev trg št. 7.

Sušnik Alojzij, Zaloška cesta 71.

URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA.
Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10. (Ceno in točno.)

ZALOGA CEMENTA IN CEM. IZDELKOV:
Cihlař Jos., Dunajska c. 67.

ZALOGA POHISTVA.
F. Fejdiča sin, Sv. Petra cesta 17.

ZALOGA VOLNENIH IN SVILENIH SIT.
Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.

Uradno potrdilo.
Ivan Možina, roj. 31. 8. 1901 v Dolnji vasi, pristojen v Rudnik, je bil osumljen, da je februarja 1921 umoril svojo mačeho Ivano Možino. Kaz. postopanje se je proti njemu ustavilo vsled pomanjkanja dokazov, vendar pa se neznanj storilci še zasledujejo. Deželno sodišče v Ljubljani, odd. VIII., dne 25./7. 1921.

Večja množina zlatih predmetov in raznih dragocenosti na prodaj.
Poizve se pri Avg. Nadilo, Škofja Loka.

Prodajalka
izurjena v špeceriji se sprejme v večergovini Brdajs v Mariboru. Prošijo se pismene ponudbe.

Dobra kuharica
se sprejme takoj na graščini na Dolenjskem. Plača po dogovoru. — Naslov v upravnistvu »Slovenca« pod št. 2639 ako je priložena znamka za odgovor.

Bančni uradnik išče
mesečno sobo
za takoj ali najpozneje s 1. avgustom. Ponudbe na poštni predal 138.

Bencin:
lahke 720°—725° po K 23 za kg, srednjetežak 735°—740° po K 21-50 za kg, strojno olje po K 15 za kg, petrolej za snajenje po K 16 za kg, mast po K 36 za kg, vžigalne sveče Bosch, tripolske, po K 70 komad, zračnice Tedeschi 820/120 po K 480 komad, nekaj železnih sodov razne velikosti po K 700—800, ter nekaj lesenih sodov po K 150 do 200 se dobi franco skladišču pri autoreferatu, Ljubljana, Dunajska cesta 50.

Tovorni AUTO
»Raba« 3 tonski dobro ohranjen na prodaj. Ogleda se lahko na dvorišču Gospodarske zveze. Istotam se kupijo mali batoni od kizave kisline.

3 KOZE
proda Jerše, Ljubljana, Grajska pl. 1.

Brinjevec
zajamčeno pristen, v sodčkih in steklenicah nudi na debelo Parna veležganjarna Robert Diehl, Celje.

Koncipijenta
ljudi začetnika sprejemem takoj ali pa pozneje, dr. Franc Fran, odvetnik v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 4.

Večja specijijska družba potrebuje
Akviziterja za Jugoslavijo
Brezpogojno potrebno je znanje slovenskega, srbohrvaškega in nemškega jezika. Plača in ostali pogoji po dogovoru. Ponudbe pod imenom »Akviziter 2563« sprejema upravništvo lista.

Zobotehnica
vešča delu z zlatom in kavčukom, se sprejme takoj pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe naj se pošljejo na naslov: Ana J. Vasiljević Tuzia, Bosna.

Priporočam svoj moderni mlatilni stroj
posestnikom v okolici za mlatanje žita na dom. Naročila sprejema upravništvo gradu Codelli, Ljubljana.

Na prodaj dve enonadstropni hiši
s skupnim dvoriščem ob dveh najbolj prometnih cestah in v sredini Ljubljane. Cena K 850.000 za obe hiši. Kupcu zasigurano stanovanje eventualno tudi lokal. Ponudbe pod »Ugoden prostor 35« na upravništvo »Slovenca«.

Redka prilika!
Velika strojarsko-mehanična delavnica
v središču velikega mesta Jugoslavije na zelo prometnem kraju, popolnoma moderno urejena z vsemi stroji, orodjem in materijalom

se prodaja
za zelo ugodno ceno. Resni ponudniki naj naznačijo svoj naslov radi nadaljnih pogojev pod šifro »Radiona II—B. 74« na Blocknerjev zavod za oglaševanje v Zagrebu, Jurjevska ulica 31.

Železo v palicah
okroglo, voglato, vezno, nosilce, tračnice, pločevino vsake vrste se dobavi takoj pod ugodnimi pogoji od nemške veletvrdke. — Vprašanja pod šifro »M. E. 7048« na Rudolf Mosse, Nürnberg.

Lepi uradni prostori se oddajo v najem,
primerni za banko, zavarovalnico ali slično (centrum Zagreba—nova zgradba). Ponudbe naj se pošljejo pod »Uredske prostorije« na Medjunarodni prometni i novinski zavod d. d., Zagreb, Ilica 21.

Ludovik Ševar vd.
na RAKEKU
izvršuje najhitreje vse v to stroko spadajoče posle, tudi ocarinjenje.

Spredajalec
v vsi vso zalogo uničuje zanesljivo in brzo samo

»Mortin«
tinktura.
Poskusna steklenica K 15.—
politerska steklenica K 60.—
enoliterska steklenica K 100.—
Predprodajalci popust.

M. JUNKER, Petrinjska ul. 3. Zagreb.

SPEDIJSKA TVRDKA
Ludovik Ševar vd.
na RAKEKU

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA
Kapital: K 20,000,000. Rezerve okrog K 6,000,000.

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU

LJUBLJANA, ŠELENBURG A U LICA ŠTEV. 1

IZVRŠUJE VSE BANONE TRANSAKCIJE NAJ-KULANTNEJE

DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALET — KOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR — AKREDITIVI — BORZA

izdaja konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani,

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.